

Heretar el desig de viure

El sol dels Scorta, guanyadora del prestigiós premi Goncourt l'any 2004, és una petita joia que tot bon lector agrairà, un tresor ple d'una bellesa que rau en la seva intemporalitat i en la seva capacitat de meravellar, de seduir i d'evocar una i altra vegada imatges i sentiments. Un llibre magnífic que parla de quasi tot prenent com a referència diverses generacions d'una família italiana: al llarg de més d'un segle, els Scorta, simples desheretats de la Terra, només se senten vius quan creen, impulsats, en un destí tràgic, a cremar-ho tot per tornar a començar. Un arquetip de l'esperit humà.

Laurent Gaudé (París, 1972) és un retratista de móns, d'històries impossibles d'acotar, de relats que naveguen entre el mite i la lírica. A diferència del seu llibre anterior, *El legado del rey Tsongor* (2002), aquí l'escriptor francès no projecta l'antiguitat per bastir un univers imaginari i barroc com a l'obra de Pier Paolo Pasolini: a *El sol dels Scorta* mana el clarobscur realista i la llum dels turons del massís del Garano. Es tracta de petites villes com Preschici i Vico, de platges que miren a l'Adriàtic i de penya-segats sota un sol ardent, com els del roc de Monte Pucci. Un decorat que actua com a segon protagonista i que imposa el seu ritme sobre uns personatges que es debaten entre la fortuna i la desesperació. Un drama situat a la Itàlia rural, de diàlegs breus en contrast amb l'observació precisa dels caràcters, cisellats a cop de tristesa sobre la roca seca d'una herència pode-

rosa i inabastable.

Narrador solemne d'una sensibilitat especial, rigorós en les passions i explícit en l'inevitable destí, Gaudé barreja heroïsmes clàssics i drames terrestres i fa dels Scorta el fruit malleït de la violència d'un home sobre d'una dona, una jove aliena a la revenja d'un antic presidiari. L'autor —com un demiürg omniscient— marca l'estirp familiar amb un pecat original, amb la maledicció d'un deshonor de ressonàncies bíbliques mentre l'arbre generacional es debat en l'inevitable repetir de vicis i virtuts, amb la intensitat de la paraula de les grans tragèdies de qui malbarata la vida i malgasta la mort.

El sol dels Scorta (igual que la seva antecessora, *El legado del rey Tsongor*, i a l'espera d'*Eldorado*, acabada d'editar a França) és una narració de preeminència femenina, una cronologia de sentiments enfrontats i de personatges que se gueixen amb el lector un cop aquest ha abandonat el llibre. Però en lloc de l'Àfrica gresol de totes les mitologies, i de l'orgia de colors d'aquella anterior novel·la, es troba una Itàlia de referents eternals en una terra agresta.

Secrets de família amb la màgia i la força dels llibres de Leonardo Sciascia. Una epopeia estèril de cases a dalt de serrals sota un sol implacable: passen els anys, els germans s'estimen, però no hereten res si no és el desig de viure: "**Quan em sento viu és quan construeixo i lluito**". Un llibre per no deixar-se'l perdre.

RAMON VENTURA
rventura@elperiodico.com

EL SOL DELS SCORTA / EL SOL DE LOS SCORTA

LAURENT GAUDÉ

Traduccions: Anna Casassas / José Antonio Soriano Marco
La Campana / Salamandra
282 / 237 pàgines
16 / 14,50 €

Sinopsi: El 1875, un presoner arriba al poble de Montepuccio, al sud d'Itàlia, per venjar-se.